

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ А.С. МАКАРЕНКА

Освітньо-професійна програма
Середня освіта (Географія. Англійська мова)
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 014 Середня освіта (Географія)
галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою Сумського державного
педагогічного університету
імені А.С. Макаренка
протокол № _____
від «_____» _____ 2025 року
Голова вченої ради
Ректор _____ **Юрій ЛЯННОЙ**

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
Освітньо-професійної програми
Середня освіта (Географія. Англійська мова)
першого рівня вищої освіти
за спеціальністю 014 Середня освіта (Географія)
галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

Освітньо-професійна програма розглянута на засіданні кафедри загальної та регіональної географії

Протокол № від « » лютого 2025 р.

Завідувач кафедри _____ Олеся КОРНУС

Ухвалено науково-методичною комісією природничо-географічного факультету

Протокол № від « » березня 2025 р.

Голова науково-методичної комісії
природничо-географічного факультету _____ Людмила МІРОНЕЦЬ

Перший проректор _____ Любов ПШЕНИЧНА

Начальник центру забезпечення якості вищої освіти _____ Оксана ОДІНЦОВА

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма Середня освіта (Географія. Англійська мова) підготовки здобувачів вищої освіти на першому (бакалаврському) рівні за спеціальністю 014 Середня освіта (Географія) галузі знань 01 Освіта/Педагогіка розроблена та внесена кафедрою загальної та регіональної географії Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка. Програма буде впроваджуватися до розробки стандарту вищої освіти за відповідним рівнем вищої освіти з названої спеціальності.

Освітньо-професійна програма враховує вимоги Закону України «Про вищу освіту», Національної рамки кваліфікацій, затвердженої постановою кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341 (зі змінами), основні положення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 р. схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988-р (зі змінами) Професійний стандарт «Вчитель закладу загальної середньої освіти», наказ Міністерства освіти і науки України № 1225 від 29.08.2024 р., Постанова Кабінету Міністрів України № 1021 від 30.08.2024 р. «Про внесення змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти».

Робоча група:

Корнус Олеся Григорівна	завідувач кафедри загальної та регіональної географії Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка, кандидат географічних наук, доцент, гарант освітньо-професійної програми.
Корнус Анатолій Олександрович	доцент кафедри загальної та регіональної географії Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка, кандидат географічних наук, доцент.
Данильченко Олена Сергіївна	доцент кафедри загальної та регіональної географії Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка, кандидат географічних наук, доцент.
Король Олена Миколаївна	доцент кафедри загальної та регіональної географії Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка, кандидат педагогічних наук, доцент.
Гуменюк Інна Леонідівна	завідувач кафедри іноземних мов Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка, кандидат філологічних наук, доцент.
Горшеніна Світлана Павлівна	директор Конотопського ліцею № 10 Конотопської міської ради Сумської області.
Хованський Владислав Юрійович	Студент спеціальності 014 Середня освіта (Географія).
Волинська Анастасія Олександрівна	Студентка спеціальності 014 Середня освіта (Географія).

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. Профіль освітньо-професійної програми зі спеціальності 014 Середня освіта (Географія)

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка; природничо-географічний факультет кафедра загальної та регіональної географії
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь вищої освіти – бакалавр. Бакалавр середньої освіти за предметною спеціальністю Середня освіта (Географія). Вчитель географії. Вчитель англійської мови.
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма Середня освіта (Географія. Англійська мова) першого рівня вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (Географія), галузі знань 01 Освіта/Педагогіка.
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Тип диплому – одиничний. На базі повної загальної середньої освіти 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців. На базі ступеня «молодший бакалавр» (ОКР «молодший спеціаліст») можуть бути перезараховані не більш ніж 60 кредитів ЄКТС, отриманих в межах попередньої освітньо-професійної програми.
Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію спеціальності Серія УД № 19007199, рішення Акредитаційної комісії від 12 червня 2018 р., протокол № 130 (наказ МОН України від 20.06.2018 р. № 662). Термін дії сертифікату – до 01 липня 2028 року.
Цикл/рівень	НРК України – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
Передумови	Повна загальна середня освіта ОС молодший бакалавр ОКР молодший спеціаліст. Умови вступу регламентуються Правилами прийому до СумДПУ імені А.С. Макаренка
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньо-професійної програми	31 вересня 2025 року
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньо-професійної програми	https://sspu.edu.ua/osvitni-prohramy-rik-vstupu-2025
2 – Мета освітньо-професійної програми	
Підготувати фахівців, які володіють фундаментальними знаннями та практичними навичками в галузі освіти з предметних спеціальностей географії і англійської мови, здатних здійснювати професійну діяльність, спрямовану на організацію освітнього процесу з географії і англійської мови в закладах загальної середньої освіти (основна школа), на засадах концепції Нової української школи та особистісно-орієнтованого, діяльнісного та компетентнісного підходів.	
3 - Характеристика освітньо-професійної програми	
Опис предметної	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

<p>області</p>	<p>Спеціальність 014 Середня освіта (Географія). Об'єкт вивчення: освітній процес у закладах загальної середньої освіти (за предметною спеціальністю географія та англійська мова). Теоретичний зміст предметної області: поняття, категорії, наукові концепції та принципи фундаментальних і прикладних наук галузі, достатні для формування предметних компетентностей за спеціальністю 014 Середня освіта (Географія), теоретичні основи наук про освіту, загальної і вікової психології, методики навчання (за спеціальностями) у закладах загальної середньої освіти. Методи, методики та технології: загальнонаукові методи пізнання та дослідницької діяльності, методи відповідних наук, освітні технології та методики формування компетентностей за відповідними спеціальностями в закладах загальної середньої освіти, моніторинг педагогічної діяльності, інформаційно-комунікаційні технології. Інструментарій та обладнання: сучасне інформаційно-комунікаційне обладнання для освітнього процесу; спеціалізоване лабораторне та технологічне обладнання і програмне забезпечення; бібліотечні ресурси та технології; бази для проведення навчальних і виробничої практик (за договорами про співпрацю). Блок обов'язкових навчальних дисциплін становить 153 кредити ЄКТС (63,7%), з них дисципліни циклу загальної підготовки становлять 15 кредитів ЄКТС (6,2%), циклу професійної підготовки – 138 кредити ЄКТС (57,5%). Блок вибірових навчальних дисциплін становить 60 кредитів ЄКТС (25%). На практичну підготовку відводиться 24 кредити ЄКТС (10%). Підсумкова атестація – 3 кредити (1,3%).</p>
<p>Орієнтація освітньо-професійної програми</p>	<p>Освітньо-професійна. Забезпечує оволодіння комплексом загальних та фахових компетентностей, необхідних фахівцям для виконання професійних завдань та обов'язків прикладного характеру в галузі сучасної освіти (за спеціальностями 014 Середня освіта (Географія) і 014 Середня освіта (Англійська мова)), педагогіки та методики навчання географії та методики навчання англійської мови, здатності до виробничої і педагогічної діяльності в умовах основної школи. <u>Професійні акценти</u> – вчитель, адаптований до умов сучасних закладів загальної середньої освіти.</p>
<p>Основний фокус освітньо-професійної програми та спеціалізації</p>	<p>Ступенева освітньо-професійна програма є комбінацією загальної академічної освіти за спеціальностями 014 Середня освіта (Географія) і 014 Середня освіта (Англійська мова), а також спеціальної підготовки, що фокусується на більш глибокому розумінні предметних спеціальностей. Важливою є підготовка конкурентоспроможних фахівців-учителів географії та англійської мови для шкіл області, що має здійснюватися на засадах інноваційних технологій навчання, педагогіки партнерства та академічної доброчесності, з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності та ринку праці регіону. Ключові слова: <i>освіта, вчитель, технології навчання та викладання, географія, англійська мова, педагогіка та теорія виховання.</i></p>
<p>Особливості програми</p>	<p>Програма передбачає підготовку вчителів географії та англійської мови, здатних використовувати сучасні педагогічні та інформаційні технології в професійній діяльності. Освітньо-професійна програма містить перелік загальних і предметних компетентностей та нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання.</p>

	Освітньо-професійна програма містить навчальні практики та виробничу педагогічну практику у закладах загальної середньої освіти. Освітньо-професійна програма є міждисциплінарною та надає випускнику переваги на ринку праці Сумської області, так як враховує регіональну специфіку щодо потреби в учителях географії та англійської мови у закладах загальної середньої освіти (основна школа) як у містах, так і сільській місцевості. Сумський регіон постійно має потребу в учителях географії та англійської мови, що засвідчує аналіз потреб стейкхолдерів (запити відділів освіти територіальних громад, райдержадміністрацій і міськвиконкомів, закладів освіти).
4 – Придатність випусників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Випускники програми можуть займати первинні посади відповідно до професійних назв робіт за ДК003:2010, зокрема: вчитель закладу загальної середньої освіти (КОД КП –2320); вчитель закладу спеціалізованої середньої освіти (КОД КП – 2331); асистент вчителя; лаборант (освіта) (КОД КП – 3340).
Подальше навчання	Випускники мають право продовжити навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти та набувати додаткових кваліфікацій у системі освіти дорослих.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Освітній процес побудований на принципах студентоцентрованого особистісно орієнтованого навчання, на основі компетентнісного, системного, партисипативного, інтегративного підходів. Форми навчання: аудиторні (лекційні, практичні, семінарські, лабораторні), позааудиторні (індивідуальні, консультації, диспути, дискусії, «круглі столи», ділові ігри, написання та захист курсових робіт, навчальна та виробнича практика, науково-дослідна робота), самостійна робота. Методи навчання: проблемно-пошукові, дослідницькі, проєктні, інтерактивні (вебінари, тренінги, презентації, дистанційні освітні технології), самонавчання, практичні методи навчання (вправи, практичні, лабораторні роботи).
Оцінювання	Оцінювання якості виконання студентами всіх видів аудиторної та позааудиторної роботи ведеться за двома шкалами навчальних досягнень: національна чотирирівнева шкала («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та 100-бальна шкала за системою ECTS (A, B, C, D, E, FX, F). Види контролю: поточний, тематичний, підсумковий, самоконтроль; залік, іспит (усний/письмовий), звіти з навчальної, виробничої практик, підсумкова атестація у формі кваліфікаційного іспиту з географії та методики навчання географії, кваліфікаційного іспиту з англійської мови, методики її навчання та психолого-педагогічних дисциплін.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані практичні завдання в галузі середньої освіти, що передбачає застосування концептуальних методів освітніх наук, предметних знань, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти.

<p>Загальні компетентності (ЗК)</p>	<p>ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини, формування готовності обстоювати права й свободи українського народу.</p> <p>ЗК 2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до застосування знань у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 3. Здатність усвідомлювати соціальну значущість своєї майбутньої професії, сумлінно виконувати професійні обов'язки, здатність розуміння важливості розвитку мислення й пошанування істини.</p> <p>ЗК 4. Здатність до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов'язків, мотивування людей до досягнення спільної мети.</p> <p>ЗК 5. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу нетерпимості до корупції, принципів академічної доброчесності у взаємодії учасників освітнього процесу та організації всіх видів навчальної діяльності.</p> <p>ЗК 6. Здатність грамотно використовувати державну мову у професійній діяльності, чітко й аргументовано висловлювати свої думки, міркування, почуття; використовувати іноземну мову для одержання й оцінювання інформації в галузі професійної діяльності.</p> <p>ЗК 7. Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, продуктивного спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня, до толерантного сприймання різноманітних думок, ідей.</p> <p>ЗК 8. Здатність виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, багатоманітність і мультикультурність у суспільстві, усвідомлювати необхідність рівних можливостей для всіх учасників освітнього процесу; здатність до вираження національної культурної ідентичності, творчого самовираження.</p> <p>ЗК 9. Здатність до генерування нових ідей, виявлення та розв'язання проблем, ініціативності та підприємливості.</p>
<p>Професійні (фахові) компетентності спеціальності (ПК)</p>	<p>ПК 1. Мовно-комунікативна компетентність як здатність: забезпечувати здобуття учнями освіти державною мовою; формувати і розвивати мовно-комунікативні уміння та навички учнів, використовувати знання іноземної мови в освітній і професійній діяльності в умовах реалізації концепції Нова українська школа.</p> <p>ПК 2. Предметно-методична компетентність як здатність: використовувати систему теоретичних знань та практичних умінь з географії, англійської мови та методики їх навчання у ході вирішення професійних завдань; моделювати зміст навчання відповідно до обов'язкових результатів навчання, визначених державними стандартами освіти; формувати й розвивати в здобувачів освіти ключові компетентності та наскрізні вміння, визначені державними стандартами освіти; здійснювати інтегроване навчання здобувачів освіти; добирати і використовувати сучасні та ефективні методики і технології навчання, виховання і розвитку; розвивати критичне мислення; формувати ціннісні ставлення в здобувачів освіти в умовах реалізації концепції Нова українська школа.</p>

ПК 3. Інформаційно-цифрова компетентність як здатність: орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній діяльності; ефективно використовувати наявні та створювати (за потреби) нові електронні (цифрові) освітні ресурси; використовувати цифрові технології в освітньому процесі в умовах реалізації концепції Нова українська школа.

ПК 4. Психологічна компетентність як здатність: визначати і враховувати в освітньому процесі вікові та інші індивідуальні особливості здобувачів освіти, їхній емоційний стан; використовувати стратегії роботи, які сприяють розвитку позитивної самооцінки учнів, я-ідентичності; формувати мотивацію учнів та організувати їхню пізнавальну діяльність; формувати спільноту учнів, у якій поважають і враховують права кожного.

ПК 5. Емоційно-етична компетентність як здатність: усвідомлювати особисті відчуття, почуття та емоції, потреби, керувати власними емоційними станами; конструктивно та безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу; усвідомлювати та поцінювати взаємозалежність людей і систем у глобальному світі.

ПК 6. Компетентність педагогічного партнерства як здатність: до суб'єкт-суб'єктної (рівноправної та особистісно зорієнтованої) взаємодії з учнями в освітньому процесі; працювати в команді із залученими фахівцями для надання додаткової підтримки особам з особливими освітніми потребами; залучати батьків до освітнього процесу на засадах партнерства.

ПК 7. Інклюзивна компетентність як здатність: створювати умови, які забезпечують функціонування інклюзивного освітнього середовища; до педагогічної підтримки осіб з особливими освітніми потребами; забезпечувати в освітньому середовищі сприятливі умови для кожного здобувача освіти залежно від його індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів.

ПК 8. Здоров'язбережувальна компетентність як здатність: організувати безпечне освітнє середовище, використовувати здоров'язбережувальні технології під час освітнього процесу; здійснювати профілактично - просвітницьку роботу з учнями та іншими учасниками освітнього процесу щодо безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни; формувати в учнів культуру здорового та безпечного життя; зберігати особисте фізичне та психічне здоров'я під час професійної діяльності.

ПК 9. Проєктувальна компетентність як здатність проєктувати осередки навчання, виховання і розвитку учнів.

ПК 10. Прогностична компетентність як здатність: прогнозувати результати освітнього процесу; планувати освітній процес.

ПК 11. Організаційна компетентність як здатність: організувати процес навчання, виховання і розвитку здобувачів освіти; організувати різні види і форми навчальної та пізнавальної діяльності; здатність організувати осередки навчання, виховання й розвитку учнів.

ПК 12. Оцінювально-аналітична компетентність як здатність: здійснювати моніторинг та оцінювання результатів навчання учнів на засадах компетентнісного підходу; аналізувати результати навчання; забезпечувати самооцінювання та взаємооцінювання результатів навчання учнів.

ПК 13. Здатність до навчання впродовж життя як здатність:

здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності і визначати умови та ресурси професійного розвитку впродовж життя; взаємодіяти з колегами на засадах партнерства та підтримки, дотримуючись принципів професійної етики.

ПК.14. Інноваційна компетентність як здатність: застосовувати наукові методи пізнання в освітньому процесі; використовувати інновації у професійній діяльності; застосовувати різноманітні підходи до розв'язання проблем у педагогічній діяльності.

7 – Програмні результати навчання

ПРН1. Знати основні концепції та принципи педагогіки і психології; враховувати в освітньому процесі закономірності розвитку, вікові та інші індивідуальні особливості учнів.

ПРН2. Вміти навчати учнів державною та англійською мовами; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні вміння і навички засобами навчального предмету та інтегрованого навчання.

ПРН3. Називати і аналізувати методи цілепокладання, планувати та проєктувати процеси навчання і виховання учнів на основі компетентнісного підходу з урахуванням їх освітніх потреб у рамках реалізації концепції НУШ; класифікувати форми, методи і засоби навчання предмету в закладах загальної середньої освіти; здійснювати добір і застосовувати сучасні освітні технології та методики для формування предметних компетентностей учнів; проводити моніторинг досягнень учнів, критично оцінювати результати їх навчання та ефективність уроку.

ПРН4. Знати принципи проєктування психологічно безпечного й комфортного освітнього середовища з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами), технології здоров'язбереження під час освітнього процесу, способи запобігання та протидії булінгу і налагодження ефективної співпраці з учнями та їх батьками.

ПРН5. Демонструвати знання основ фундаментальних і прикладних наук (відповідно до предметної спеціальності), оперувати базовими категоріями та поняттями за предметною спеціальністю географія та англійська мова.

ПРН6. Застосовувати сучасні інформаційно-комунікаційні та цифрові технології у професійній діяльності; демонструвати володіння сучасними технологіями пошуку наукової інформації для самоосвіти та застосування її у професійній діяльності.

ПРН7. Аналізувати власну педагогічну діяльність та її результати, здійснювати об'єктивну самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей.

ПРН8. Демонструвати знання основних положень нормативно-правових документів щодо професійної діяльності, обґрунтовувати необхідність використання інструментів демократичної правової держави у професійній та громадській діяльності та прийняття рішень на засадах поваги до прав і свобод людини в Україні.

ПРН9. Знати та розуміти основні концепції, парадигми, теорії та загальну структуру природничих, гуманітарних та суспільних наук, предмет їх дослідження, місце і зв'язки в системі наук, етапи історії їх розвитку.

ПРН10. Пояснювати просторову диференціацію географічної оболонки і географічного середовища на глобальному, регіональному та локальному територіальних рівнях; знати та розуміти особливості палеогеографічних обстановок минулих геологічних епох.

ПРН11. Описувати основні механізми функціонування природних і суспільних територіальних комплексів, окремих їхніх компонентів, класифікувати зв'язки й залежності між компонентами, знати причини, перебіг і наслідки процесів, що відбуваються в них.

ПРН12. Знати та розуміти способи і засоби створення географічних карт, основні прийоми їх аналізу; демонструвати вміння застосовувати різноманітні методи і способи аналізу інформації за географічними картами, картографічними творами в освітній діяльності.

ПРН13. Уміти характеризувати природні регіони, ландшафти й біогеоценози, пояснювати їхні особливості та взаємозв'язки, сформовані географічним положенням й іншими географічними чинниками (зокрема під час навчальних польових практик).

	<p>ПРН14. Характеризувати і оцінювати природні умови і ресурси, населення та господарство України та регіонів світу; знати і розуміти географічні особливості свого адміністративного регіону; розуміти глобальні та локальні суспільно-географічні процеси, вміти складати характеристики секторів і галузей світового та національного господарства.</p> <p>ПРН15. Демонструвати знання та розуміння на базовому рівні можливостей використання апаратної і програмної складових інформаційної системи, ГІС-технологій в предметній області спеціальності.</p> <p>ПРН16. Знати, розуміти і демонструвати здатність реалізовувати теоретичні й методичні засади навчання географії та англійської мови в закладах загальної середньої освіти.</p> <p>ПРН17. Застосовувати здобуті теоретичні знання для формування практичних навичок під час написання науково-дослідних проектів, проведення навчальних та виробничих практик.</p> <p>ПРН18. Володіти комунікативною компетентністю з української та англійської мов (лінгвістичний, соціокультурний, прагматичний компоненти відповідно до загальноєвропейських рекомендацій із мовної освіти), удосконалювати й підвищувати власний компетентнісний рівень у вітчизняному та міжнародному контексті.</p> <p>ПРН19. Знати сучасні філологічні й дидактичні засади навчання української мови і літератури, англійської мови, мовні норми, соціокультурну ситуацію розвитку української та англійської мови, особливості використання мовних одиниць у певному контексті, мовний дискурс художньої літератури й сучасності.</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Відповідає ліцензійним умовам. Усі викладачі мають науковий ступінь та/або вчене звання, що відповідає основному профілю дисципліни, що викладається, а також виявляють професійну активність у галузі, що підтверджується статтями, монографіями, навчально-методичними матеріалами тощо. До реалізації програми залучаються висококваліфіковані спеціалісти-практики. Усі викладачі раз на п'ять років проходять підвищення кваліфікації або стажування.
Матеріально-технічне забезпечення	Приміщення для проведення навчальних занять відповідають санітарним нормам та вимогам правил пожежної безпеки. Наявність матеріально-технічної бази, що забезпечує проведення всіх видів лабораторної, практичної, дисциплінарної та міждисциплінарної підготовки та науково-дослідної роботи студентів. Забезпеченість навчальними приміщеннями, комп'ютерними робочими місцями, мультимедійним обладнанням, лабораторіями (науковими та навчальними), устаткуванням, необхідним для виконання навчального плану (картографічним і топографо-геодезичним, метеорологічним обладнанням, геологічними колекціями, наборами для визначення мінералів та гірських порід). Спеціальне лабораторне обладнання: терези, муфельні печі, рН-метр та ін. Наявність спеціалізованих комп'ютерних класів з необхідним обладнанням і програмним забезпеченням та доступом до Інтернет-мережі для проведення практичних і лабораторних робіт, інформаційного пошуку та обробки результатів.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<i>Інформаційне забезпечення:</i> спеціалізовані комп'ютерні лабораторії, навчальна, наукова, науково-методична література, фахові періодичні видання, наукова бібліотека https://library.sspu.edu.ua (у тому числі інституційний репозитарій https://repository.sspu.sumy.ua), доступ до баз даних Scopus, Web of Science, видань видавництва Springer Nature, повнотекстової колекції підручників видавництва «Центр учбової літератури»; офіційний веб-сайт університету www.sspu.edu.ua , мережа точок Wi-Fi; система електронних кабінетів викладачів та здобувачів вищої освіти, система дистанційного навчання https://dl.sspu.edu.ua на платформі Moodle, електронний журнал, інтернет-сервіс розкладу. <i>Навчально-методичне забезпечення:</i> освітньо-професійна програма,

	<p>силабуси навчальних дисциплін, робочі програми навчальних дисциплін; навчальних та виробничих практик; дидактичні матеріали для практичних та лабораторних занять, самостійної роботи здобувачів вищої освіти з дисциплін; методичні рекомендації з виробничої практики, методичні рекомендації для написання кваліфікаційної роботи. Для підготовки до навчальних занять є навчальні посібники, методичні вказівки для практичних та самостійних робіт, підручники, монографії, збірники наукових праць.</p>
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	<p>Право на участь здобувачів вищої освіти у програмах внутрішньої кредитної мобільності може бути реалізоване на підставі укладених договорів із вітчизняними закладами вищої освіти та з власної ініціативи, підтриманої адміністрацією закладу вищої освіти на основі індивідуальних запрошень та інших механізмів.</p>
Міжнародна кредитна мобільність	<p>Право здобувачів вищої освіти на міжнародну академічну мобільність може бути реалізоване на підставі участі у програмах міжнародної мобільності відповідно до укладених угод / договорів із закордонними закладами вищої освіти та з власної ініціативи, підтриманої адміністрацією закладу вищої освіти на основі індивідуальних запрошень та інших механізмів.</p>
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	<p>Підготовка іноземних громадян здійснюється відповідно до чинного законодавства України, освітніх стандартів, базується на загальній середній освіті іноземних громадян за національними освітніми стандартами і має самостійний завершений характер.</p>

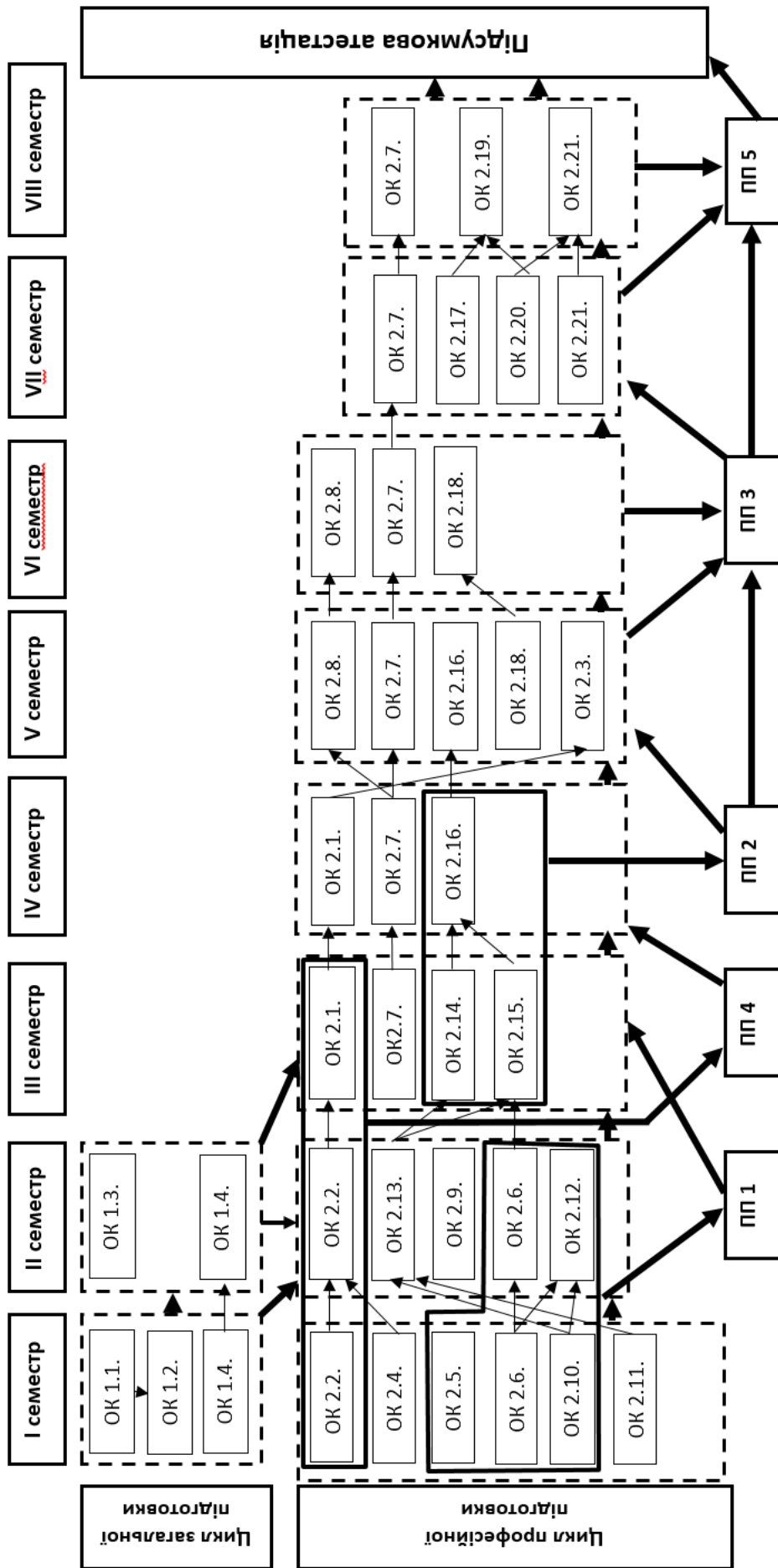
2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОПП

Код н/д	Компоненти освітньо-професійної програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумково- го контролю
1	2	3	4
ОБОВ'ЯЗКОВІ КОМПОНЕНТИ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ			
<i>1. Цикл загальної підготовки</i>			
OK1.1.	Історія та культура України	4	Іспит
OK1.2.	Українська мова за професійним спрямуванням	4	Іспит
OK1.3.	Інформаційно-комунікаційні технології	3	Залік
OK1.4.	Фізичне виховання	4	Залік
Всього за цикл:		15	
<i>2. Цикл професійної підготовки</i>			
OK2.1.	Педагогіка	8	Іспит
OK2.2.	Психологія	6	Іспит
OK2.3.	Основи інклюзивного навчання	3	Залік
OK2.4.	Вікова фізіологія та здоров'я дитини	3	Залік
OK2.5.	Метеорологія та кліматологія	3	Залік
OK2.6.	Картографія з основами топографії	8	Іспит Залік
OK2.7.	Англійська мова	29	Залік
OK2.8.	Методика навчання англійської мови	7	Іспит Залік
OK2.9.	Геоінформаційні системи і бази даних	4	Залік
OK2.10.	Геологія	5	Іспит
OK2.11.	Основи теорії суспільної географії	3	Залік
OK2.12.	Гідрологія	4	Залік
OK2.13.	Загальне землезнавство	3	Іспит
OK2.14.	Основи технологій виробництва	4	Іспит
OK2.15.	Географія ґрунтів з основами ґрунтознавства	4	Іспит
OK2.16.	Фізична географія материків	9	Іспит Залік
OK2.17.	Фізична географія України	6	Іспит Залік
OK2.18.	Методика навчання географії	7	Іспит Залік
OK2.19.	Географія Сумської області	3	Залік
OK2.20.	Економічна і соціальна географія України	4	Залік
OK2.21.	Регіональна економічна і соціальна географія	9	Іспит
OK2.22.	Курсова робота з психолого-педагогічних дисциплін	3	Залік
OK2.23.	Курсова робота з фахових дисциплін (загальне землезнавство, методика навчання географії, регіональна економічна і соціальна географія)	3	Залік
Всього за цикл:		138	
ПРАКТИЧНА ПІДГОТОВКА			
ПП 1	Навчальна практика з географії (топографо-географічна)	6	залік

ПП 2	Навчальна практика з географії (фізико-географічна)	3	залік
ПП 3	Навчальна практика з географії (комплексно-географічна)	3	залік
ПП 4	Пропедевтична практика з психології та педагогіки у ЗЗСО	3	залік
ПП 5	Виробнича педагогічна практика з географії та англійської мови у ЗЗСО	9	залік
	Всього за цикл:	24	
ПІДСУМКОВА АТЕСТАЦІЯ			
ПА 1	Комплексний кваліфікаційний іспит з географії та методики навчання географії	1,5	іспит або захист
ПА 2	Комплексний кваліфікаційний іспит з англійської мови, методики її навчання та психолого-педагогічних дисциплін	1,5	іспит
	Всього:	3	
	Всього за обов'язкові компоненти:	180	
ВИБІРКОВІ КОМПОНЕНТИ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ			
Вибір із загального переліку		60	Залік
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ		240	

2.2. Структурно-логічна схема

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньо-професійної програми Середня освіта (Географія. Англійська мова) першого рівня вищої освіти проводиться у формі кваліфікаційних іспитів з географії та методики навчання географії і комплексного кваліфікаційного іспиту з англійської мови, методики її навчання та психолого-педагогічних дисциплін. Завершується видачею документів встановленого зразка про присудження ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації: Бакалавр середньої освіти за предметною спеціальністю Середня освіта (Географія). Вчитель географії. Вчитель англійської мови.

Атестаційний іспит передбачає оцінювання результатів навчання, визначених цим стандартом та освітньою програмою.

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

4.1. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-професійної програми

	ЗК1	ЗК2	ЗК3	ЗК4	ЗК5	ЗК6	ЗК7	ЗК8	ЗК9	ПК1	ПК2	ПК3	ПК4	ПК5	ПК6	ПК7	ПК8	ПК9	ПК10	ПК11	ПК12	ПК13	ПК14	
OK1.1	+		+	+		+															+		+	
OK1.2	+		+			+	+																	
OK1.3		+		+	+		+		+			+												
OK1.4	+	+		+										+										
OK2.1	+	+		+	+			+				+	+		+	+	+	+	+					
OK2.2	+	+		+		+				+		+												
OK2.3		+				+							+											
OK2.4		+												+										
OK2.5					+	+			+		+											+		
OK2.6		+			+	+	+	+	+		+	+										+	+	
OK2.7		+	+			+	+				+									+				+
OK2.8		+	+		+			+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+					+
OK2.9						+	+		+		+	+		+							+			
OK2.10						+					+									+	+	+		
OK2.11						+		+			+	+							+		+		+	
OK2.12						+			+		+	+								+	+	+		
OK2.13	+					+		+			+										+	+		
OK2.14		+			+				+		+	+					+				+		+	
OK2.15						+		+			+	+									+	+		
OK2.16		+				+					+	+								+	+	+		
OK2.17	+		+					+			+	+								+	+			
OK2.18		+	+		+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+					
OK2.19						+			+		+	+								+	+	+	+	
OK2.20	+				+		+		+		+	+									+		+	
OK2.21	+				+		+		+		+	+									+		+	
OK2.22		+		+	+		+			+		+	+	+	+	+	+		+					
OK2.23	+			+	+	+		+	+		+	+			+	+	+	+	+	+	+	+		
ПП 1		+		+		+			+		+	+										+		
ПП 2		+		+		+					+										+	+		
ПП 3		+		+	+	+					+										+	+		
ПП 4		+				+				+	+	+	+	+										
ПП 5	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+					+
ПА 1	+		+			+	+	+			+				+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ПА 2	+		+			+	+	+			+				+	+	+	+	+	+				+

4.2. Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньо-професійної програми

	ПРН1	ПРН2	ПРН3	ПРН4	ПРН5	ПРН6	ПРН7	ПРН8	ПРН9	ПРН10	ПРН11	ПРН12	ПРН13	ПРН14	ПРН15	ПРН16	ПРН17	ПРН18	ПРН19
OK1.1						+		+	+										+
OK1.2		+			+			+										+	+
OK1.3					+	+									+				
OK1.4				+				+											
OK2.1	+	+	+					+	+						+	+			
OK2.2	+			+				+											
OK2.3	+			+											+				
OK2.4	+		+	+															
OK2.5					+				+	+	+								
OK2.6					+				+			+							
OK2.7		+			+													+	+
OK2.8		+	+		+			+	+							+			+
OK2.9						+						+			+				
OK2.10					+					+	+	+							
OK2.11					+				+					+					
OK2.12					+				+	+	+								
OK2.13					+					+	+		+						
OK2.14					+	+					+			+					
OK2.15					+				+	+	+								
OK2.16					+				+	+		+	+	+					
OK2.17					+			+	+	+			+	+					
OK2.18	+		+	+		+		+							+	+			
OK2.19					+	+		+		+			+	+					
OK2.20					+			+	+	+	+		+	+					
OK2.21					+				+	+	+			+					
OK2.22	+			+	+	+		+							+		+		
OK2.23					+	+		+		+	+		+	+	+		+		
ПП 1					+	+				+	+	+	+		+	+			
ПП 2					+	+				+	+		+		+	+			
ПП 3					+	+				+	+		+	+	+	+			
ПП 4	+		+	+				+							+	+	+		
ПП 5	+	+	+	+		+		+							+	+	+	+	+
ПА 1	+		+		+			+	+	+	+		+	+	+	+			
ПА 2			+		+			+							+	+		+	+

Логічно-структурна схема

